PATVIRTINTA
Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2026 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-97

MOKINIŲ SOCIALINĖS - PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo" (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

2. Veikla pagrindinio ugdymo programoje yra privaloma ir padeda mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas, ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

3. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

II. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS

4. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

4.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą.

4.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslė, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas.

4.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms.

4.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausyti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairus socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems.

III. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

5. Socialinei-pilietinei veiklai atlikti 5 - 10 klasių mokiniams skiriama 40 valandų (per dvejus mokslo metus).

6. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos ir fiksuojama el. dienyne/ mokinio socialinės – pilietinės veiklos kortelėje. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas laikas nėra įtraukiamas į pamokų tvarkaraštį.

7. Socialinė-pilietinė veikla gali būti vykdoma individualiai ar grupėmis, mokykloje ar už jos ribų. Proporcija, kokia dalis socialinės-pilietinės veiklos atliekama mokykloje, o kokia – už jos ribų, nėra nustatoma, mokinys pats laisvai renkasi socialinės-pilietinės veiklos atlikimo vietą.

8. Mokinys gali dalyvauti tiek mokyklos, tiek kitų organizacijų siūlomose arba pačių mokinių pasirinktose veiklose ar iniciatyvose.

9. Mokiniui pageidaujant ši veikla gali būti vykdoma mokinių rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogų metu.

10. Mokinio, besimokančio pagal pagrindinio ugdymo programą, vasaros atostogų metu atlikta socialinė-pilietinė veikla įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

11. Mokiniui, baigusiam pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5-8 kl.) ar pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį (9-10 kl.), vasaros atostogų metu atlikta socialinė-pilietinė veikla, pateikus veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus, įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

12. Mokiniui keičiant mokyklą mokslo metais, einamaisiais mokslo metais mokantis ankstesnėje mokykloje atliktos socialinės-pilietinės veiklos valandos įskaitomos tęsiant mokymąsi naujoje mokykloje, pateikus socialinės-pilietinės veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus.

12.1. Dokumentuose, kuriais patvirtinama mokinio atlikta socialinė-pilietinė veikla, nurodoma:

12.1.1. mokinio vardas ir pavardė;

12.1.2. atliktos veiklos turinys;

12.1.3. atliktos veiklos trukmė valandomis;

12.1.4. data, kada mokinys atliko veiklą;

12.1.5. organizacijos rekvizitai;

12.1.6. už organizuotą veiklą atsakingo asmens vardas, pavardė, kontaktinis telefono numeris ir /ar elektroninis paštas, parašas.

13. Tais atvejais, kai mokyklos bendruomenė nusprendžia nusistatyti prioritetines socialinės-pilietinės veiklos sritis, turi būti sudaryta galimybė mokiniams individualiai rinktis socialinę-pilietinę veiklą, atitinkančią jų interesus ir poreikius.

14. Už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą mokykloje atsakingas klasės vadovas.

15. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo žingsniai:

15.1. idėjų generavimas – mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padės jam augti ir tobulėti;

15.2. veiklos planavimas – mokinys planuoja savo socialinės-pilietinės veiklos užduotis padedamas mokykloje paskirto asmens;

15.3. veiklos įgyvendinimas – mokinys atlieka nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis; periodiškai reflektuoja aptardamas su paskirtu asmeniu savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir mokyklos bendruomenei, visuomenei;

15.4. veiklos įsivertinimas – pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį, aptaria tai su mokykloje paskirtu asmeniu.

16. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimas:

16.1. 5 klasės mokiniams – 2 valandos skiriamos ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir 10 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių pasiūlytoms ar mokyklos pasiūlytoms ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams, išskyrus šio priedo 17 punkte nurodytą atvejį;

16.2. 6–8 klasių mokiniams – 2 valandos skiriamos ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir atitinkamai nuo 15 iki 17 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių pasiūlytoms ar mokyklos pasiūlytoms ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams, išskyrus šio priedo 17 punkte nurodytą atvejį;

16.3. 9–10 klasių mokiniams – 2 valandos skiriamos ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir atitinkamai nuo 16 iki 18 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių iniciatyvoms, įvairių organizacijų siūlomoms veikloms ir (ar) projektams mokykloje ir (ar) už mokyklos ribų.

17. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

17.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

17.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės vadovu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

17.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

17.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

17.5. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

17.6. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

18. Mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų į kurių sudėtį įeina įvairiapusiai raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslintų intelekto), bendrųjų mokymo sutrikimų sudaromos sąlygos dėl socialinių-pilietinių veiklų sumažinimo.

18.1. Socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičius:1 valanda veiklos atitinka 2 valandas.

19. Klasės vadovo, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

19.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, mokyklos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

19.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą;

19.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviesti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą;

19.4. jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

19.5. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus.

20. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas el. dienyne įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant visų iki ugdymo proceso pabaigos atliktų socialinių-pilietinių veiklų valandų skaičių.

20.1. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko atlikti nusimatytas užduotis vasaros atostogų metu.

20.2. Mokiniui atlikus nusimatytas veiklas ir surinkus daugiau valandų, nei numatyta bendrųjų ugdymo planų 90 punkte, mokinio prašymu socialinės-pilietinės veiklos valandos, viršijančios bendrųjų ugdymo planų 90 punkte nurodytą minimalų valandų skaičių, gali būti įskaitomos į aukštesnėje klasėje privalomą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

21. Formalus dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose neįskaitomas kaip socialinė-pilietinė veikla, tačiau jei mokinys dalyvauja konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose, minėjimuose kaip atlikėjas, žaidėjas, pranešėjas ir t. t., tuomet mokiniui pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla. Už dalyvavimo faktą skiriama 1 socialinės-pilietinės veiklos valanda.

II. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO KRYPTYS

22. Veikla apima šias kryptis: pilietinę, ekologinę, socialinę kryptį ir savanorišką pagalbą.

22.1. Pilietinė kryptis:

22.1.1. dalyvavimas pilietinėse akcijose bei iniciatyvose, mokyklos, miestelio bendruomenės, rajono renginiuose, jų organizavimas; aktyvi veikla mokyklos arba klasės savivaldoje; mokyklos arba klasės metraščio kūrimas; mokyklos/klasės internetinio puslapio kūrimas arba atnaujinimas, mokyklos laikraščio rengimas; atstovavimas mokyklai rajono bei šalies olimpiadose, konkursuose, varžybose;

22.2. Ekologinė kryptis:

22.2.1. dalyvavimas ekologinėse akcijose, projektinė ekologinė veikla; veikla nevyriausybinėse organizacijose; mokyklos, kabineto, daugiafunkcio centro, miestelio teritorijos ir aplinkos tvarkymas; parko, gėlynų, kapinių priežiūra;

22.3. Socialinė kryptis:

22.3.1. gerumo akcijos, pagalba stokojantiems, neįgaliems, vienišiems ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt., individuali pagalba mokymosi bei elgesio sunkumų turintiems žemesniųjų klasių mokiniams ar/ir bendraklasiams, draugams, mokyklos, kabineto, daugiafunkcio centro inventoriaus bei vadovėlių/knygų, metodinių priemonių remontas; budėjimas mokyklos/ klasės renginiuose, prevencinėse programose;

22.4. Savanoriška pagalba:

22.4.1. klasių valandėlių ruošimas ir vedimas; renginių organizavimas klasėje, mokykloje bei daugiafunkciame centre; pagalba klasės vadovui, dalyko mokytojui organizuojant sportinius, pažintinius, kultūrinius renginius mokykloje; stendų ruošimas, renginių apipavidalinimas, dekoracijų gamyba, mokyklos ir klasės interjero ir eksterjero atnaujinimo darbai, pagalba mokyklos, bibliotekos, seniūnijos darbuotojams, miestelio bendruomenei.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Mokslo metų pabaigoje turi būti įvykdytas minimalus socialinės - pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinta mokinio patirtis ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu.

24. Mokinys į aukštesnę klasę keliamas, kai jis turi teigiamus metinius dalykų įvertinimus ir atlikęs privalomą reikiamą socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičių.

_____

_____

Mokinių socialinės - pilietinės veiklos
organizavimo tvarkos aprašo

1 priedas

SALOČIŲ ANTANO POŠKOS PAGRINDINĖ MOKYKLA

Pasvalio r. Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla

..... M. M

.....
(klasė, mokinio vardas, pavardė)

MOKINIO SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS KORTELĖ

Saugoti iki mokslo metų pabaigos

Socialinės-pilietinės veiklos aprašymas	**Valandų skaičius**	**Veiklos įvertinimas** (l.gerai, pakank. gerai, prastai)	**V., pavardė, parašas, data**
Per mokslo metus atliktos ..... veiklos valandos Klasės vadovas ..... (v. pavardė, parašas)	**SVARBU:** per mokslo metus 5-10 klasių mokiniams skiriama 20 valandų socialinei-pilietinei veiklai. Mokinys į **aukštesnę klasę keliamas, kai jis turi teigiamus metinius dalykų įvertinimus ir atlikęs reikiamą privalomą socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičių.**		

Mokinio įsivertinimas: atlikdamas(-a) socialinės-pilietinės veiklos valandas pagilinau/įgijau savo gebėjimus:

Pažymėti tinkamą įvertinimą ×

Gebėjimai	pagilinau/ įgijau	iš dalies pagilinau /įgijau	nepagilinau/ neįgijau
Pasitikėjimas savimi			
Atsakomybė			
Bendravimas			
Bendradarbiavimas			
Problemų sprendimas			
Organizaciniai gebėjimai			
Pagalba kitiems			
Tolerancija ir pagarba kitiems			
Kita (įrašyti)			

Klasės vadovo pastebėjimai:

.....

.....

.....

_____